

2. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА В УКРАЇНІ

І.О. Вороніна

Національний університет харчових технологій

Важливим фактором підвищення ефективності розвитку молочноскотарства в Україні є розроблення та впровадження інновацій. Необхідність їх застосування обумовлено негативними явищами, які

мають місце в даній галузі. Протягом 2009 – 2014 років простежується скорочення поголів'я великої рогатої худоби в Україні на 20 % [1].

У 2014 році «Бучаагрохлібпром» розпочав реконструкцію молочного комплексу і того ж таки року введено в експлуатацію приміщення на 560 голів корів на безприв'язному утриманні та 240 голів на прив'язному утриманні. Ефективно діє зал «Ялинка» фірми «ГЕА Вестфалія Сьордж Україна». У цьому році розпочато реконструкції молочних комплексів із доїльними залами безприв'язного утримання корів на 2000 голів. Ще один такий комплекс мають намір ввести в експлуатацію наступного року. Тоді ж планують вдвічі збільшити поголів'я ВРХ і довести його до 6100 голів [2].

Інновації у молочному скотарстві повинні бути спрямовані перш за все на збільшення продуктивності і розширення відтворення поголів'я молочної худоби; використання кращих світових і вітчизняних генетичних ресурсів; корінну модернізацію виробництва кормів, технології утримання тварин; технології доїння із залученням провідних технічних розробок; профілактики або впровадження ефективних і відносно недорогих схем лікування хвороб.

Упродовж останніх 50 років в Україні й за кордоном спроектовано та побудовано механізовані ферми і комплекси, на яких утримувалось від 150 до 2400 і навіть більше корів. Із збільшенням поголів'я тварин зростала культура землеробства, урожайність полів, поліпшилась кормова база, зростало виробництво молока.

На фермах Німеччини, Данії, Бельгії та інших країн, де утримують 16-32 корови, застосовують автоматизовані технологічні лінії доїння корів і роздавання кормів. При цьому вхідними параметрами для останньої слугують показники продуктивності корів, тому доїльні установки оснащують засобами автоматизованого обліку молока.

Ферми з подібними плануванням, технологією утримання і засобами механізації та автоматизації в Україні створено лише в декількох господарствах Київської, Миколаївської та Полтавської областей, де використано і успішно експлуатуються розробки НВК «Київський інститут Автоматики». Одним із варіантів розвитку молочного скотарства є запровадження інноваційних підходів господарювання у середніх за розмірами сільськогосподарських підприємствах, у тому числі фермерських господарствах. На початок минулого року майже третина поголів'я дійного стада знаходилася у підприємствах з утриманням від 100 до 300 корів. Такі ферми стануть основою для налагодження ефективного виробництва. Їх рентабельність оцінюється до 69 %, з терміном окупності капіталовкладень понад 5-6 років [3].

Відповідно до програми відтворення механізованого молочного тваринництва в Україні, способи утримання і доїння корів будуть розвиватись відповідно до наявних у господарствах приміщень, які безперечно, підлягають реконструкції.

Найважливішим науковим досягненням є встановлення характеристик вакуумного режиму роботи доїльних апаратів і установок різних типів та визначення причин, які дестабілізують процес виведення молока з вимені корів, спричиняють ушкодження і захворювання вимені, втрати молока і погіршення його якості. Встановлено чинники, при недотриманні яких має місце порушення закономірностей взаємодії елементів системи «людина-машина-тварина» виведення молока з вимені.

Модернізовані і нові установки забезпечують ощадливий стимулюючий режим виведення молока з вимені, що гарантує зменшення маститів у 2-4 рази, використання корів протягом щонайменше 6-7 лактацій. Наявність стимулюючого фактора підтверджена і при доїнні високопродуктивних корів з добовим надоем понад 22 кг молока [4].

Нині у молочному скотарстві України не першому плані стоїть проблема раціонального ведення галузі і отримання прибуткового якісного молока – сировини для переробних підприємств. Молочна галузь – найскладніша у тваринництві. Тут ланцюг "людина-машина-тварина" повинен спрацьовувати декілька разів щодоби з однаковими інтервалами часу протягом чотирьох-п'яти років продуктивного використання тварин. Навіть незначне порушення цього поєднання викликає хвороби у тварин (мастити тощо), знижує продуктивність.

Отже, вихід на вищий рівень галузі молочного скотарства можливий лише за умови підвищення інтенсифікації молочного скотарства, раціонального використання ресурсного потенціалу галузі, поліпшення генетичного потенціалу стада, застосування інтенсивних технологій виробництва молока, спрямованих на збільшення виробництва конкурентоспроможної продукції, в тому числі за рахунок підвищення якісних характеристик молока.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Державна служба статистики України: Офіційний сайт статистики регіонального розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. <http://a7d.com.ua/agropoltika/agri-work/2264-oriyentir-innovaciyi-u-tvarinnictvi.html>.
3. <http://www.agro-business.com.ua> Булик О.Б., к.е.н. Львівський національний аграрний університет, м. Львів.

4. <http://www.br.com.ua/kurs/Finance/23913-1.html>.

Науковий керівник – Сіднева Ж.К., к.е.н.